

A Magyar Népi Szövetség közbenjárására elismerték 43 magyar család állampolgárságát

BUKAREST. — Az 1930. évi állampolgársági törvény alapján számos olyan magyar család kérte román állampolgárságának elismerését, akik állandóan Románia területén éltek, azonban állampolgársági bizonyítvánnyal nem rendelkeztek. Ezek érdekében a Biagy Népi Szövetség az igazságügyminisztériumnál eljár, kérve ügyük rendezését.

A minisztériummal történt megállapodás értelmében a lapok útján felhívta az érdekelteket, hogy ügyük elintézésére végezték el az igazságügyminisztériumhoz. Az így benyújtott kérelmek nagyrészt az igazságügyminisztérium már kedvezően el is intézte és ennek eredményeképpen a hivatalos lap február 4-iki számában 43 olyan magyarnak a neve tételtett közzé, akiknek az állampolgárságát elismerték. Az igazságügyminisztérium ugyanakkor utasította a községi eljárási bizottságokat is az érdekelteknek az állampolgársági névjegyzékbe való beírására.

Március 1-én kezdődik az 1948-as korosztály sorozása

BUKAREST. — A hadügyminisztérium az érdekeltek tudomására hozza, hogy március 1-től kezdve sorozni fogják az 1948-as korosztálybeli ifjakat. A sorozáson jelentkezniük kell az összes 1926-ban született ifjaknak.

Azok az ifjak, akiket a sorozás alkalmával a katonai szolgálatra alkalmatlannak vagy betegnek minősítettek, április 1-ig kérvényt kötelesek beadni az illetékes Katonai Területi Parancsnokságokhoz (Cercul Teritorial).

Azokat az ifjakat, akik a sorozáson nem jelentkeznek, megbüntetik.

A „Romania Libera” című bukaresti napilap jelentése szerint azok a zsidó ifjak, akik 1941—1945 között román munkaszolgálatot teljesítettek „katonai szolgálatot nem teljesítettek” minősülnek és rövidesen kiképzést kapnak.

A Nagyvezérkar az összes katonai területi parancsnokságoknak körrendeletet küldött, amelyben úgy rendelkezik, hogy az 1945-ös korosztályhoz tartozó zsidó ifjak közül kisebb számot máris behívjanak. A lap értesülése szerint mindössze 8000 olyan zsidó ifju behívásáról van szó, akik az 1945-ös korosztályhoz tartoz-

nak. Tekintettel arra, hogy a csendőrség nagyszámú megerősítésre szorul, valószínűnek tartják, hogy újabb, az 1945-ös korosztályhoz tartozó 4000 zsidó ifjut hívnak be azok pótlására, akiket a katonaság keretéből a csendőrséghez osztanak be.

Azok az 1941—1945-ös korosztályhoz tartozó zsidó ifjak, akik Németországban, Magyarországon, Ausztriában teljesítettek munkaszolgálatot, „katonai szolgálatot teljesítettek” minősülnek. Ezzel kapcsolatban a Nagyvezérkar hivatalos közleményt fog kiadni.

Újból szabályozták a munkavállalók munkaidéjét

A hivatalos lap február 4-iki számában a munkaügyi minisztérium két rendelete jelent meg, amelyek a munkavállalók számára újból szabályozták a munkaidét.

A 81.073. számú rendelet értelmében a rendes munkaidőt a munkaügyi minisztérium engedélye nélkül csak abban az esetben lehet meghosszabbítani, ha olyan munkálatok elvégzéséről van szó, amelyek balesetek elkerülése végett feltétlenül sürgősek és ha bekövetkezett balesetek után üzemképes állapotba kell helyezni az üzem. Meghosszabbítható a munkaidő abban az esetben is, ha rendkívül sürgős gépjávitásról van szó, hogy ezáltal az üzem zavartalan működése biztosítható legyen. Az ilyen munkálatok elvégzésére csak a legszükségesebb személyzetet szabad visszatartani és részükre a nyolc órai munkaidő után járó díjazást kell biztosítani.

A 81.074. számú rendelet szerint a napi 8 órai munkaidőn túl csak az alábbi munkavállalókat szabad foglalkoztatni: kapusok, őrök, igazgatók, felügyelők, cégjegyzők, magántitkárok, vállalati vezetők, munkavezetők, főgépészek, valamint a betegápolók. A 8 órai munkaidőn túlnem lehet foglalkoztatni azokat a munkavállalókat is, akik bizonyos gyártási műveleteknél az előkészítő munkálatokat végzik. A háztartási alkalmazottak és a vállalati altisztek munkaidéjét külön törvények szabályozzák.

A háztartási alkalmazottaktól és a vállalatok altisztjeitől eltekintve a munkaidő semmilyen esetben sem haladhatja meg a napi 12 órát. Abban az esetben, ha a munkavállalók rendes ideje 8 órát nem haladná meg, a 8 órai munkaidőig terjedő idő rendes munkadíj fizetendő, a 8 órától 10 óráig terjedő munkaidőt legalább is 50 százalékkal magasabb díjazással kell fizetni, míg a 10—12 óráig terjedő munkaidő után, valamint a vasárnap és ünnepnapokon teljesített munkáért 100 százalékos fizetéstöbblet jár.

Bihar megyében 43 magyar népfőiskolában 1500 leány és legény tanul

NAGYVÁRAD. — (Kiküldött tudósítónktól.) Sűrű, februári ölmös eső esett, amikor megállottunk a MNSz nagyváradi székháza előtt. A tiszteletet gerjesztő, gyönyörű épület előtt önkéntelenül is megfordultunk lábunkat s úgy léptünk be az előcsarnokba. A lépcsősor tetejéről Petőfi mellszobra tekintett le ránk. A mellszobor alatt Petőfi népeinek, a Magyar Népi Szövetségnek egy barokkos szobra. A szobor körül szabadágbarcos jelszavak. Olyan mély benyomást kelt ez a gyönyörű előcsarnok, hogy a látogató le kell vegye kalapját.

Beljebb, a hatalmas épület szobáiban folyik a munka. Beszélgetéseinkre megmondják, hogy Szűcs Margit és Kovács Elek tartózkodik Nagyváradon a magyar képviselőház, ott tagjai közül. Bevitünk az elnöki szobába. Kovács Elek fogad.

Megkértük, mondja el a „Világosság” számára, mit dolgozik és milyen eredményeket ért el a MNSz biharmegyei szervezete. Valamivel később Szűcs Margit is megérkezett, leült velünk ottam, s most már ketten beszéljék fel ottani szervezeteink munkásságát.

A színház, a szabadegyetem és a negyvenhárom bihari népfőiskola

— Az iskolánkivül kulturmunkát — kapjuk a választ — a színház s a szabadegyetem vidéken, pedig az általunk felállított 43 népfőiskola van hivatva biztosítani. A színház körül sok területe van. Ma a nagyváradi színháznak 120 tagja van, akik kollektívában dolgoznak. A színház engedély a MNSz-d. Szervezetünkben Farkas Sándor képviseli a színházat. Úgy látjuk azonban, hogy a ta-

gok ma még aligha érettek ahhoz, hogy kollektívában dolgozhassanak és jövőre át fogjuk szervezni a színházat. Arra is gondolunk, hogy Magyarországról hozunk Nagyváradra néhány elsővonalbeli színészt. A kormány a jövő idényre jelentős szubvenciót ígért a színháznak. Ez lehetővé fogja tenni, hogy egészen magas színvonalú műsorpolitikát folytassunk. Ami a színház jelenlegi műsorpolitikáját illeti, távolról sem kielégítő. Volt azonban egy főbemutató, ami minden esetre a színház tavrára írható. Adorján András és Kodán László „Baldog ember” című létsoperáját adták elő nagy sikerrel.

Amikor megemlégtük, hogy e létsopera bemutatására a kolozsvári Állami Magyar Színház is készült, megjegyzik, hogy a mű meg is érdemli a kolozsvári bemutatást.

A népfőiskolai mozgalom eredményei

Amikor a közművelődési és kulturális munkájára fordul a szó, a két képviselő szeme felragyog: dolgoznak a nagyváradi MNSz-vezetők.

— A szabadegyetemek közel 300 hallgatója van. Az előadásokat „A sa-

badegyetem magyar vonatkozásai” keretében tartják az előadók. Raffy Ádám író, Turnovszky Sándor egyetemi tanár, Sebő Lajos református lelkész, Bartsch Sándor igazgató és több más helyi kiváló előadó mellett jeles kolozsvári közéleti emberek és egyetemi tanárok: Zolnai Béla, Balogh Edgár, Benedek Marcell, Janosó Elemér és mások. A szabadegyetemi ismeretterjesztéssel azonban nem elégszünk meg. Tátrai Barnabás és Foris Gyula tanárok vezetésével ifjúsági szabadegyetem is működik Nagyváradon. Ott kerületben pedig ismeretterjesztő előadásokat tartunk. Újabbban a kerületekben tehetségtutatót is végez a Magyar Népi Szövetség helyi tagozatának kulturális bizottsága. Az orosz kerületben például olyan drámai rendező, énekes és szavalt tehetségeket találtunk, hogy nevelket nem sokára talán az egész magyar nyelvterületen ismerni fogják. Felállítottuk az EMKE-fiókot is.

Amikor a vidéki kulturtevékenységre fordul a szó és büszke öntudattal jelentük ki, hogy Bihar megyében 43 magyar népfőiskola működik, félszegen megkérdezzük: Felállították ezt a 43 népfőisko-

lát, vagy pedig működnek is ezek? Összevillan szemük:

— Ezeknek a népfőiskoláknak közel 1500 hallgatójuk van!

— Az egyik helyi kulturvezető traktusomót vesz eljé. Keze alatt soroz a papír. Tizenkét járési székhelyen a népfőiskoláknak 50—60 hallgatója van. S azán az olyan községek, amelyek a maguk kezdeményezéséből szervezték meg és indították be a népfőiskolát: Albis, Nagyszalonta, Árpád... De a legkisebb faluban is 20—30 legény és leány hallgatja esténként az előadásokat. Az anyagot Nagyváradról kapják.

— A mi népünk tanulni akar, tanulni tud és tanul is — mondja meleg hangján Szűcs Margit.

Negyvenkét évfolyam

Röviden beszámolnak még a különböző bizottságok munkájáról, aztán a magyar tanítóegység és a magyar diákok helyzetére terelődik a szó.

— A tanítóegység nehéz életét — mondja Szűcs Margit — csak az értheti meg, aki állandóan közöttük van. Nagyon nehezen élnek, de nagyon lelkesen dolgoznak. A legutóbbi tanítógyűlésen is olyan érettségi tettek tanbizonyosságát tanítóink, amely előtt tisztelettel kell meghajolni. Ezek az emberek, akiknek minden panasza meg lenne az okuk, amikor meghallották, hogy a tanítóképzést akadémiára emeljük, minden bűnjüket elfelejtették és lelkesen bűntek annak, hogy tovább tanulhatnak, hogy tovább képezhetik magukat, hogy még többet adhatnak az új nemzedéknek.

— És mielőtt öröm volt — folytatta Szűcs Margit — az államj magyarázta gimnáziumban is a napokban! Tizenkét évfolyamot kérlek a kormánytól és negyvenkettőt kaptam... A kormány többet adott, mint amennyit az ilyen nagy középiskolának kaphnia kell! És most minden aranyon látják: érdemes itt küzdeni, érdemes itt harcolni egy új s jobb világra, mert a demokráciának és kormányának egyformán kedves ebben az országban minden gyermek, román s magyar egyaránt.

SOMLYAI LÁSZLÓ

Étköltés és a kolozsvári Népkönyvtár

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Népkönyvtár, ezúton újra értesíti olvasóit, hogy a régi Szabadság-téri helyiségéből Zola-utca 1. szám alá költözött, a Derмата cipőüzlet mellé.

Együttal léri olvasóit, akik a helyiségváltozás miatt még nem hozták vissza régen kikölcsönzött könyveiket, hogy azokat hirtelbontalanul szolgáltassák vissza. A könyvtár rövidesen megkezdí azon előfizetők névszámának közlését, akik a megengedett időn túl tartják vissza a könyveket.

Budapesti és magyarországi lapok részére apró és keretes hirdetőket pontosan megjelentet a lapok eredeti tarifája szerint az

EUROPA

hirdetvénytársulat

Kolozsvár, Egyetem-utca 4.

Telefon: 776.

Postal megrendeléseket postósan ellátzunk.

Szabászati tanólyam nyílik február 15-én a legújabb módszer szerint.

Jelentkezni B. Tenner Olga okl. szabásznőnél Budai Nagy Antal-utca 45.

Hő- és sárcipő javítása 24 órán belül

BÁLINT

vulkanizáló üzemében.

Horea-ut 34 szám.

Ezzek csodái! Kaland, szerelem!

A jéghegyek kincse

az URANIA mozgó remek műsora.

Hare a kincsek kincseiről! A hősiesség hősközlénye!

ROMÁN-LENGYEL

Import-export.

Tulajdonos MICHEL PIASECHI.

Keres diót, bort, szalmakosarat és mindenféle szalmából készült árut.

Érdeklődni Astoria szál oda 1:6 szoba.

